ÖLDÜRMEDEN SÜRÜNDÜRMEK İÇİN ASGARİ ÜCRET TESBİTİ YAKLAŞIRKEN

Yasalar uyarınca asgari ücretin bu yıl Temmuz ayında dördüncü kez saptanması gerekmektedir. İşçi sınıfının politik ve ekonomik mücadelesi açısından büyük önem taşıyan asgari ücretin ne olduğunu, ne olması gerektiğini çok iyi bilmemiz gerekmektedir. Bizleri işsizlik ve pahalılık cehenneminde yaşamaya mahkûm edip, kâr üstüne kâr katan parababalarının tüm oyunlarını çok iyi kavrayamazsak, yapacağımız mücadele parababalarının istediği gibi «kör döğüşü» olmaktan ileriye gidemez.

Asgari ücret denilince ilk akla gelen: bir işçi ailesinin asgari ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek ücrettir. Bu açıdan bakınca, Türkiye'de bu güne dek tespit edilmiş olan asgari ücretlerin bir yutturmaca olmaktan öte gitmediği görürüz.

Örneğin; 1969 yılında, yapılan bilimsel hesaplar sonunda, asgari ücretin 61 lira olması gereği çıkmıştı ortaya. Aynı yıl Asgari Ücret Tespit Komisyonu asgari ücreti 17.50 lira olarak kabul etti.

1974 yılında, bilimsel hesaplar sonucu 150 lira olması gerektiği saptanan asgari ücreti, komisyon 40 lira olarak kabul etti.

Demek ki; yapılan iş asgari ücreti tespit etmek değil, asgari ücret adı altında parababalarının çıkarlarına dokunmadan, işçiyi öldürmeden süründürmeye yetecek bir ücret tespit etmekti.

Bakalım yasalar, yetkili kuruluşlar ve bilim adamları bu konuda neler diyorlar?

İş Kanununun 33. maddesi uyarınca hazırlanan «Asgari Ücret Yönetmeliği»nin 1. maddesinde asgari ücret şu şekilde tanımlanmaktadır.»

— *«1931 sayılı İş Kanununun 33. üncü maddesinde öngörülen asgari ücret, işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin asgari gıda, mesken, giyim, sağlık, aydınlatma, taşıt, kültürel ve eğlenme gibi zaruri ihtiyaçlarını cari fiatlar üzerinden karşılamaya yetecek miktarda bir ücrettir.»*

Görüldüğü gibi burada ücret kapsamına işçinin yalnız kendisi alınmıştır. Oysa ki işçi, ailesinin geçimini de temin etmek zorundadır.

Birleşmiş Milletler Çalışma Örgütü (ILO) 1962 yılında asgari ücreti şöyle tanımlamıştı:

— *«Minimum hayat standardının tespitinde, işçi ailesinin yiyecek mesken, giyecek, sıhhi bakım, eğitim gibi gerekli ihtiyaçları dikkate alınacaktır.*

Zaman lüks ihtiyaçları zaruri ihtiyaç lar haline getirir. Nitekim zamanımızda uygarlık ve tekniğin ilerlemesi sonucu olarak, fizyolojik ihtiyaçlara ilaveten sosyal ihtiyaçlar da ortaya çıkmış, bu ihtiyaçlar gerekli sayılarak asgari ücretin tespitinde esas teşkil etmeye başlamıştır. *Bugün hemen hemen bütün ülkelerde asgari ücretin içinde sosyal ihtiyaçlara cevap verebilme özelliği vardır.»*

Görüldüğü gibi Birleşmiş Milletlerin ve (ILO) nın üyesi olan Türkiye bu kuruluşlar tarafından benimsenen asgari ücret tanımına uymamaktadır. Çünkü amaç her zaman olduğu gibi bugünde, işçileri daha az ücretle daha çok çalıştırmaktır.

Ankara Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Cahit Talas «İktima-i İktisat» adlı kitabında asgari ücretler için şöyle diyordu:

— *«Uygar bir toplum içinde yaşayan, orta halli bir işçinin normal ihtiyaçlarını sağlayan, başka bir deyimle, işçi ailesinin ileri bir toplumda kabule şayan bir yaşama standardı sağlamasına yetecek ücerete asgari ücret denir.»*

Bizde tespit edilmiş olan asgari ücretler, değil bir işçi ailesinin, bir işçinin bile ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek miktarda değildir. İçinde yaşadığımız şu günlerde 40 liraya «asgari ücret» demek aldatmaca değil de nedir?

Bakın Anayasa'mızın 45 nci maddesi ne diyor:

— *«Devlet çalışanların insanlık haysiyetine yarışır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli? Adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.»*

Diyor ama... Alınan tedbirler sonunda, bir saat çalışıp 1 kilo soğan alamıyorsak, bir gün çalışıpta 1 kilo et alamıyorsak, bu nasıl tedbir, bu nasıl insanlık haysiyetine yarışır bir yaşayış seviyesi diye sormaz mıyız?

Bir de bakalım bu asgari ücretleri kimler ve nasıl tespit ediyorlar: 1475 sayılı İş Kanununun «Asgari Ücret» başlıklı 33. nü maddesi şöyle başlıyor:

— *«Hizmet akdi ile çalışan ve bu kanun kapsamına giren her türlü işçi ile gemi adamı ve gazetecilerin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari hadleri en geç iki senede bir tespit edilir.»*

Aynı kanunun hükümlerine göre Asgari Ücret Tespit Komisyonunda 6 hükümet temsilcisi 5 işveren temsilcisi ve 5 de işçi temsilcisi bulunur. Böylece kurulan komisyon aylarca oturup, bir işçinin yaşaması için (Dikkat edelim: işçi ailesinin değil) günde kaç ekmek, kaç gram et, yemesi gerektiğini, yılda kaç elbise eskiteceğini, ayda kaç lira kira vereceğini v.s. tartışarak sözüm ona «asgari ücret» tespit ederler.

Komisyona işçi temsilcisi olarak, bünyesinde en çok işçiyi barındıran en üst işçi teşekkülünden yani TÜRK İŞ'ten değişik işkolları için 5 temsilci seçilmektedir. Bu güne kadar yapılmış olan asgari ücret tespitleri «Partiler üstü politika» aldatmacası ile işçi sınıfının ekonomik ve siyasî çıkarlarını bir avuç parababasına peşkeş çeken TÜRK İŞ'in işçi haklarını ne ölçüde savunduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Yapılanlar burada kalsaydı gene iyiydi. Örneğin 1974 yılında, bir insanın yaşaması için en az 40 lira gerekliydi denildikten sonra, O işçiden bir de vergi kesip, eline 36 lira vermek, o insanı açlığa ve yokluğa mahkûm etmek değil de nedir?

Bütün bunlardan sonra, bu yıl Temmuz ayında yeniden tespit edilecek olan asgari ücretin ne menem birşey olacağı, şimdiden belli değil mi? İnsanca yaşamak en çok çalışanların hakkı olması gerekirken bir avuç parababasının çıkarları uğruna çalışan milyonlar hep ezilecek, horlanacak mı? Bu insanlık dışı durum nereye kadar sürecek?

Bütün bu soruların cevabı, çok derdin tek ilacı «teşkilatlanmak» tadır. Tepeden tırnağa teşkilatlı, domuz topu gibi kaynaşmış, bir avuç parababası ve onların sözcülüğünü yapanlar karşısında yenik düşmemek için en az onlar kadar teşkilatlı olmamız gerekmektedir.

Bu gerçeği duruca kavrayıp kendi ekonomik ve politik teşkilatlarımızı en güçlü şekilde oluşturduğumuz an, bugün kanımızı emenler, kaçacak delik bile bulamayacaklardır.

İŞSİZLİĞE, PAHALILIĞA KARŞI UYANIŞ HAREKETLERİ

MİLLİ GÜVENLİK Mİ PARABABALARININ GÜVENLİĞİ Mİ !..

Akdeniz Gübre Sanayii işyerinde Petrol-İş Sendikasının aldığı grev kararı Bakanlar Kurulunca «Milli Güvenlik» gerekçesiyle ertelendi. Bu ilk değil. Biliyoruz ki sonda değil, ama biz dilimiz döndüğünce bu işin aslını anlatmaya çalışacağız.

Akdeniz Gübre Sanayii'nde de işçiler bir lokma daha fazla ekmek için grev yapacaklarды. Bunun neresi «Milli Güvenliğe (!) aykırıdır?» Şayet bu grevin yapılması denildiği gibi «Milli Güvenliğe (!) aykırı» ise, işçilerin istekleri verilir ve ozaman grev olmaz. İşin aslı böyle ama, yıllar yılı «Milli Güvenlik» diye bir masal tutturulur ve grevler ertelenir. Çünkü:

«Her grev, kapitalistlere gerçek efendilerin kendileri değil, haklarını gittikçe daha yüksek sesle ilan eden işçiler olduğunu hatırlatır.» Nitekim «Kıbrıs Müdahalesi» sırasında da «Milli Güvenliğe (!) aykırı» oldukları gerekçesiyle birçok grev ertelendi. Grevleri erteleyenlerin aklına bir an için de olsa, işçilerin haklı isteklerini yerine getirmelerini sağlamak gelemedi. Gelemezdi de. Ama Anayasa da bile seyeri olmayan lokavtlara —haşa— ses çıkarılmadı. İşte bu bile işin içyüzü nü bize anlatmaya yeterli. Fakat biraz daha deşelim.

«Kıbrıs Müdahalesi» sırasında ilan edilen sıkıyönetim, olaylar yatışmaya başlayınca, tedrici olarak, parça parça belli şehirlerden başlayarak kaldırıldı. İstanbul, Ankara, Adapazarı, İzmir gibi sanayinin ve işçi sınıfımızın yoğun olduğu illerden en sonra kalktı. İzmir dışındaki diğer şehirler (içinde bizim parababalarımın da yer aldığı emperyalizmin çıkarttığı) bu savaştan ve sınırdan uzak illerdi. İstediği kadar savaşa uzak, istediği kadar sınırdan uzak olsunlar, bu illerde işçi sınıfımız çok yoğundu ve sıkıyönetim onların direnişlerini engellemeye yarıyordu. «Kıbrıs Müdahalesi» birçok gerçeğin yanı sıra, sıkıyönetimlerin hangi gerekçe ile gelirse gelsin emekçi halkın mücadelesini engellemeye yönelik olduğunu da göstermiştir. Ve o zaman da: «Milli Güvenlik», «Milli Menfaat» yaygaraları koparılmıştı. Örneğin, Ankara'da Ulusoy Mobilya işyerindeki grev de aymı gerekçe ile engellenmişti. Onlara göre Mobilya üretiminin durması «Milli Güvenliğe! aykırı» oluyordu. Egemen sınıfların demogojileri (laf salataları) bir kere daha kendini ele veriyordu.

Bugün üzerlerine azgınca saldırılan gençlik, meşru müdafaaya, nefsi müdafaya itilmektedir. Sonra «Anarşi», «Milli Güvenlik» martavalları ile sıkıyönetim tezgahlanmaya çalışılmaktadır. Bu tezgahta, işçi sınıfımızın, emekçilerimizin alın teri, parababalarına KAR, KAR, daha çok KAR olarak dokunacaktır. Ve yine «Milli Güvenlik», «Milli Menfaat» masalları okunacaktır. Petrol-İş'in grevi için de aynı masallar okundu.

Grevler için aynı masalların okunması bizi emekçilerin işin aslını anlamamıza yarıyor. Onların asıl korkularının, proletaryanın örgütlü gücü ve örgütlü eylemleri olduğu daha iyi anlaşılıyor. Biliyorlar ki: Proletaryanın örgütlü gücü ve mücadelesi ancak, halka öncülük edebilir. Böyle bir öncüye sahip olan halk da, ergeç iktidara gelir ve Demokratik Halk İktidarını kurar. Onların asıl korktukları budur. Bunun içindir, sınıflar savaşında mücadelenin yollarından sadece biri olan GREV'leri engellemeleri. Çünkü:

«Bir grev işçilere, işverenlerin ve işçilerin gücünün ne olduğunu kavramayı öğretir; meseleyi yalnız kendi işveren ve kendi yakın arkadaşları açısından değil, bütün işverenler, bütün kapitalistler sınıfı açısından düşünmeyi öğretir. Bir kaç işçi neslinin elunterik ile milyonlar biriktirmiş bir fabrika sahibi, ücretlere mütevazi bir zam yapmayı reddederse ve hatta indirmeye çalışırsa, işçiler direndiği zaman, binlerce aç aileyi sokağa atarsa, işçiler, kapitalist sınıfın bir bütün olarak işçi sınıfının düşmanı olduğunu işçilerin yalnızca kendilerine ve birlikte yapacakları eylemlere güvenebileceklerini açıkça kavrarlar. Ancak fabrika sahibi işçileri aldatmak, bir velinimet gibi görünmek, sömürüsünü küçük sunuşlarıyla, yada yalan vaadlerle maskelemek için elinden geleni yapar. Grev bu «velinimet»ın koyun postuna bürünmüş bir kurt olduğunu işçilere göstererek her zaman bu hileyi bir vuruşta yerle bir eder.

Dahası var, grev, yalnızca kapitalistlerin değil (!) iktidarın ve yasaların içyüzünü de işçilerin gözleri önüne serer».

Petrol-İş'in grevinin engellenmesi bu gerçekliğin bir kere daha doğrulanma sıdır.

PTT mecidiyeköy işyerinde ÇALIŞANLAR omuzomuza

Telefon baş müdürlüğüne bağlı beş şantiye

Bir taşıtlar âmirliği ve Ümraniye PTT Fabrikası olmak üzere yedi iş yerinde Toplu Sözleşme uzlaşmazlıklarından dolayı GREV'imiz 37 gündür devam ediyor.

Yukarıda saydığımız iş yerlerinde toplam 3850 kişi çalışmaktadır. Bunlardan yanlız 850 işçi arkadaşımız GREV yapmaktadırlar. Diğer 3000 arkadaşımız ise İşçi konumunda görülüp memur statüsünde gösterildikleri için GREV'e katılamamaktadırlar. Arkadaşımızın Tel. Baş Md.lüğüne bağlı Mecidiyeköy'deki İkinci şantiyedeki GREV sözcüsü arkadaşla yaptığı konuşmalar aynen şöyledir.

— İş yeriniz hangi sendikaya ve Konfederasyona bağlıdır. Ne kadar işçi çalışmaktadır.

Grev sözcüsü ve Grev'deki arkadaşların cevapları.

— DİSK Bağlı yeni haber İş Sendikasının 24 Üyesi Grevimize katılmaktadır. Bu iş yerinde 184 kişi çalıştığı halde 160 arkadaşımız Memur Statüsünde olduklarından katlamamaktadırlar.

— İşverenle olan uyuşmazlık mad deleri nelerdir?

— Ücret zamları, Sosyal haklar ve İş güvenliği ile ilgili maddeler üzerinde anlaşma olmadığından dolayı GREV'e 11 Mart 1976 tarihinde başladık ve Sendikamızın bir şantiye de uygulamaya koyduğu GREVİMİZE ilk saldırı Faşistler tarafından sözlü tehditler gelmeye başladı. Faşistler bize şunları söylüyorlardı: DİSK'i indirin MİSK yazın. Kahrolsun Faşizmi indirin diye GREV de olan arkadaşlarımızı tehdit ediyorlardı. Ama biz işçiler GREVİMİZİ inançla ve kararlı olarak sürdüreceğiz, **Yaşasın işçi sınıfının devrimci birliği,** biz grev'e katılan işçiler olarak Ekonomik Mücadelemizde TÜM - DEVRİMCİ Demokratik kuruluşlardaki kardeşlerimizi bizlere Destek ve Omuzdaş olmaya çağırıyoruz.

GREV KIRICILARINI TANIYALIM

İşveren Grevimizi kırmak için bir sürü çirkin oyun tezgahlamaktadır.. İşveren grevimizi adına memur denilen, aslında İşçi olan, sömürülen, ezilen hiç bir güvencesi olmayan arkadaşlarımıza kırdırmak istemektedirler. Yine İşveren, çıkarları ve hedefleri ortak olan işçileri birbirine düşürerek asıl baskının ve GREV kırıcılığının sorumluluğunu ve kaynağını memur sayılan İşçilere yüklemektedir.

GREV'deki işçilerin işlerini memuriara yaptırarak bu insanları birbirlerinin düşmanı olarak göstermektedir. GREV kırıcıları eğemen tekelci sermayenin militarist güçleridir. Faşist Komando çeteleri GREV lere silâhlı baskınlar yapıyorlar. Grevdeki İşçileri tehdit ederler, olay çıkartırlar ve Polis teşkilatında GREV yerinde olay var gerekçesi ile GREV ciyi dağıtırlar.

İşverenlerin GREV kırıcıları olarak göstermek istedikleri aynı iş yerinde çalışan fakat memur olarak gösterdikleri İşçiler değildir. Bütün baskı ve terörler polis ve Faşist Komando çetelerinden gelmektedir. Bunu bilincimize çıkartalım ve memur sayılan İşçi kardeşlerimizle omuz omuza mücadelemizi sürdürelim.

Bütün çalışanlara SENDİKA İşçi - memur ayrımı...

TÜRKAY KİBRİTTE GREV ATEŞİ !..

İstinye'de kurulu Türkay Kibrit Fabrikasında Petrol-İş üyesi 217 işçi 8 Mart 1976 da başlattıkları grevi başarıyla sürdürüyorlar.

Türkiye'nin en büyük parababası V. Koç'un % 80 hissesi bulunan fabrikada mücadele yalnızca Vehbi Koç'a karşı değil; yabancı sermayeyle etle tırnak gibi içiçe geçmiş, domuzuna örgütlü sermaye sınıfına karşıdır.

Bugün Türkiye'mizdeki pahallılığın sebebinin işçi ücretleri olduğunu söyleyip, işçi sınıfıyla diğer emekçi halkımızın bütünleşmesini engellemeye çalışan parababaları, bir yandan az üretimle aşırı kâr elde etmek için ülkemiz ekonomisini baltalarken, öte yandan işçileri nasıl daha az ücretle daha çok çalıştırabilirim hesabı içinde, işçilerin geçinmelerine yetmeyen ücretleri dondurmaya kalkmakta, daha ucuz işçi çalıştırabilmek için kıdem tazminatlarını düşürme hesabı içindedirler.

Bugünlerde yapılmakta olan bütün toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşma sağlanamadan bitmesinden, her geçen gün grevler zincirine yeni halkalar eklenmesinden işveren sınıfının bu hesaplarını gerçekleştirmede ne kadar kararlı olduğunu açıkça göstermektedir.

Bundan birkaç yıl önce 700 ün üstünde işçi çalışırken, İşveren getirttiği son model makinalarla, otomasyon. rasyonalizasyon gerekçeleriyle işçi sayısını 217 ye kadar düşürmüştür.

1.10.1976 tarihinde başlayan sözleşme görüşmeleri 3 ay sürmüş, hiçbir maddede anlaşma olmadan bitmiştir. Uzlaştırma kurulunda görüşmeler bir ay sürmüş, bu arada 112 işçi daha çıkartan İşveren yalan haberler çıkartarak işçilerin birliğini bozmak için çeşitli oyunlara girişmiştir.

Fakat bu oyunlar sökmemiş 8 Mart 1976 da grev başlamıştır. Bugün birbuçuk aya yaklaşan grev, birlik ve beraberlik içinde, çeşitli fabrikalardan ziyarete gelen binlerce İşçinin verdiği moralle sürdürülmektedir.

İşçi sınıfı bir avuç parababasının oyunlarını, birlik ve beraberliğini daha da pekleştirerek, örgütlenmesini daha da ileri boyutlara ulaştırarak mutlaka bozacaktır.

Yaşasın Türkay İşçisinin kararlı direnişi,

Yaşasın İşçi sınıfının örgütlü mücadelesi.

uyanış

Sahibi: İmam Budak, Yazışıleri ● Müdürü: Zafer Körkmaz. ● Dizgi: İstanbul Matbaası ● Baskı: Yeni Ofset. ● Adres: Balabanağa Mahalesi Harikzadeler Sokak No: 44/3 LALELİ/İSTANBUL
Son baskı tarihi: 17.4.1976

Yine kambur kambur üstüne

marmara tütün Piyasası açıldı

Marmara Tütün Piyasası MC nin Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından 51 lira baş fiyatıyla açıldı. Ne var ki, Bakanın ortalama fiyatlarım yüksek tutulacağı yolundaki açıklamasına rağmen, ortalama fiyat 30 liraya düştü. 20 liradan tütün aldığı da görüldü. Bu durumu gören tütün köylülerden alınıp hacıağalara peşkeş çekilmesi, üreticinin belini daha da bükecek, zengini daha zengin eden düşük taban fiat uygulaması MC'nin gözlerden saklanamayacak mariefleridir. Ayrıca başta öğretmenler olmak üzere, memurlar üzerinde korkunç bir kıyım ve zulüm mekanizması işletilmektedir. Fırsat buldukça, «Aile Kudsiyetiı», «Kutsal Aile» diye mangalda kül bırakmayanlar, bugün nice memur ailesini herbir eşi ayrı yerlere sürerek parçalamışlardır. Çoluk çocuk perişan olan bu ailelerin kutsallığı nerede kaldı. Ya öldürülen öğretmenler?

Öğrenci gençlik her gün sokaklarda kurşunlanmaktadır. Artık öldürülenlerin ve yaralananların hesabı zor tutulmaktadır. Gençlik üzerinde bir yandan başı iktidar ortağı ve şehir eşkıyası komando denilen faşist bozmalarının, bir yandan da bu faşist zorbaların yardımcı oldukları iddia edilen polisin terörü had safhaya varmıştır. Kimin kime yardımcı olduğu birbirine karışmıştır. Kâh biri öbürüne, kâh öbürü diğerine. Ama sonuçta her ikisi birbirine yardımcı olmakta ve gençlik bu terörün baskısı altında, zulmün binbir çeşidini yaşamaktadır. MC iktidarının ortalama her gününe bir yaralı, her haftasına bir cinayet düşmektedir. Bunların katilleri bulunmamaktadır. Halbuki, katiller faşist örgütlerin içlerinde, hatta başlarındadır. Bu faşist cinayet şebekeleri istedikleri gibi at oynatmaktadırlar. Bir bakan açıkca, «bu kavga vatanseverlerle, vatan hainlerinin kavgasıdır» demektedir. Doğrudur. Ve kitleler bu ayırımı miting meydanlarında haykırmışlardır: «İHANET CEPHESİ, HIRSIZLAR ÇETESİ» MC'nin A.B.D. ile imzaladığı kölelik anlaşmaları İHANETLERİN doruk noktasını oluşturmaktadır. Bunlar hep «Milliyetçilik» demogojisi ile maskelenmektedir.

MC'nin bir yıllık iktidar bilançosu anahatlarıyla budur. Hatta bu bilançe eksik kalmaktadır. Ama bu kadarı bile MC'nin ne olduğunu anlamaya yetmektedir. Böylesine bir iktidara karşı ilerici, yurtsever güçleri yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde Sermaye tepeden tırnağa örgütlü güçlerini yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde faşist bozmalar, tüm ezilenler ve özellikle devrimci gençliğimiz üzerine saldırıyor, her gün yeni katliamlar yaptırtıyor.

Bugün sivil aydın gençliğimizin en yoğun olduğu yüksek öğrenim kurumlarında saldırılar odaklanmış, Faşizmin namluları kendilerine yüksek öğrenim kurumlarından burkan arar olmuşlardır. Türkiye yüksek öğrenim gençliği yapısı ve 70 yıllık ilerici geleneği ile Türkiye toprağı üzerinde olan her sosyal gelişimden olağanüstü bir şekilde etkilenmiş, ve devre damgasını vurabilecek bir şekilde sosyal gelişimleri etkilemiştir. Bugün genel olarak sivil aydın gençliğimiz, özel olarak yüksek öğrenim gençliğimiz büyük çapta kendi kurtuluşunu halkının kurtuluşunda yani sosyalizmde bulmuş, peçeyi peçesiz her baskı döneminin karanlıklarında el yordamıyla biraz daha sosyalizme yönelmiştir. MC katiller cephesini korkutan ve her geçen gün daha fazla kan içme arzusunu uyandıran mesele budur.

Gelin görün ki, 1900 lerin ilk on yılında başlayan, gençlik hareketinin, ikinci on yılında sosyalizme karmasından bu yana gençlik, üzerinde oynanan her türlü CIA, MİT, İT oyunları ile bir araya gelememiştir. Devrimci ruhla alev, alev yanan gençliğimize örgütlenme imkanı bir türlü verilmemiş, ne yazık ki kendisi de almaamı bilememiştir. Giriştiği her derlenliş hareketinden Finans Kapitalin bozguncu, bizantizm oyunları ile daha beter parçalanarak çıkmıştır. Gençliğin derlenişi ile ilgili yapılan her çağrı ya susuş kumkumasına uğratılmış, yada görünür görünmez bütün tanrıların oklarıyla yıldırımlanmıştır.

İşte uluslararası çapta olağanüstü bir biçimde en domuzuna örgütlü bir avuç Finans Kapital çetesine sevinçlerinden takla attıran, her halk kesimimiz gibi olağanüstü dağınık bulunan gençliğimizi hergün yeniden kana kana boğan gerçekliğimiz.

Gençliğimizin bu zaafları bugüne kadar Finans Kapital çetesinin sömürü çarklarını her hızlı döndürme isteğinde kullanılmakta, yaratılacak her baskı döneminde gençliğimiz günah keçesine çevrilerek hakkında karşı devrim propagandası yürütülmektedir.

Ancak Türkiye devrimci gençliği bütün bu oyunlara rağmen hızla çizdiği yolda, HALKIN yolunda yürümektedir.

FIATI 150 krş

PAHALILIĞA VE İŞSİZLİĞE KARŞI

uyanış

sayı:2 — 15 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

UYARMAK İÇİN UYANMALI UYANMAK İÇİN UYARMALI

DÖKTÜĞÜNÜZ KANLARDA BOĞULACAKSINIZ !..

Otelden pişe berberden bifeye kadar:

gramajı artırılıp, fiyatı sabit tutuldu

Yine zam geldi

GÖREV BAŞINA

Finans-Kapital — çapulu, onların yedek gücü Tefeci-Bezirgan hacıağaların vurgunuyla birleşince pahalılık günbe gün daha dayanılmaz oluyor. Emperyalizmin bunalımı pahalılığı daha korkunç bir hızla arttırıyor. Emperyalist sistem içinde yer alan ülkeler, işsizlik-pahalılık kemendini çalışan yığınların boynuna vurabilmek için, birdizi baskı metodları uygulamaktan geri kalmıyorlar. Bir çok ülkede faşist darbelerin tezgahlanması; emperyalist sistemden kopup, daha ileri demokratik bir düzen kurma çabasındaki ülkelerde meydana gelen karşı-devrimci komplolar, hep aynı sebepten kaynaklanan, düzenleyicileri belli oyunlardır.

Türkiye'de MC iktidarının kurulması böyle bir dönemde sağlanmıştır. Bu bir tesadüf değildir. Emperyalizmin dünya çapındaki planının Türkiye'deki parçasıdır.

Finans-Kapital'in günümüzdeki açık tercihi olan MC'nin iktidara gelmesiyle enflasyon daha da hızlanmıştır. Enflasyonun bu hızı karşısında, MC para ayarlaması adı altında develüasyona baş vurmak zorunda kalmıştır. Bu uluslararası Finans-kapital'in yeni taktikleri sonucu olarak, birdenbire yapılmamış, parça parça uygulanmıştır. Şimdilik bu uygulama sonucu paramızın değeri resmen % 10 civarında düşmüştür. Gazetemizin geçen sayısında açıklandığı gibi, develüasyonun % 20'ye çıkacağı anlaşılmaktadır.

Artan bu hayat pahalılığına parelel olarak, işsizlik, MC döneminde daha da dayanılmaz bir hal almıştır. Yurt dışından dönen işçiler, devamlı işten atılmalar, yaban —vahşi— burjuva denilen, tekelci sermaye dışı, kalan burjuva kesiminde görülen iflaslar, köylülerin topraktan kopuşlarının, mülksüzleşmelerinin hızlanması, kapitalizmin üretim kıtlığından doğan doğal işsizlik cenderesini son kertesine dek sıkıştırmış durumdadır. Kapitalizmde işsizlik ve pahalılık kadar doğal olan rüşvet ve yolsuzlukların saklanamayacak derecelere varmış olması MC'nin hangi bataklığın ürünü olduğunu gözler önüne sermektedir. «Hayali Mobilya», «Hayali Çimento» olayları, bu olayların Finans-Kapitalin vadesini doldurmakta olan adamı Demirel'in ailesiyle olan bağları Kapitalizm çirkefinin tuzu biberidir. Olaylar halkasının emekli Hava Kuvvetleri Komutanı'na kadar uzanması da ibret verici mahiyettedir.

Artık «takke düşmüş, kel görünmüştür.» Rüşvet ve yolsuzlukların tek tek kişilerin ürünü değil, kapitalizmin tabiatında var geçilmeyecek bir unsur olduğunu ispatlamaktadır. Ve bütün bunlar geberen kapitalizmin açmazıdır. MC'nin bu açmazdan çıkamayacağı bellidir. MC de bunun farkındadır. Onun için bir yandan sıkıyönetim tezgahları kurulmakta, bir yandan da kitleler üzerinde yoğun bir baskı ve terör uygulanmaktadır. İşten atılmalar, gizli açık lokavtlar, engelenen grevler, polis zoruyla kırılan işçi direnişleri, hazine topraklarının köylülerden alınıp hacıağalara peşkeş çekilmesi, üreticinin belini daha da bükecek, zengini daha zengin eden düşük taban fiat uygulamaları MC'nin gözlerden saklanamayacak marifetleridir. Ayrıca başta öğretmenler olmak üzere, memurlar üzerinde korkunç bir kıyım ve zulüm mekanizması işletilmektedir. Fırsat buldukça, «Aile Kudsiyetiı», «Kutsal Aile» diye mangalda kül bırakmayanlar, bugün nice memur ailesini herbir eşi ayrı yerlere sürerek parçalamışlardır. Çoluk çocuk perişan olan bu ailelerin kutsallığı nerede kaldı. Ya öldürülen öğretmenler?

Öğrenci gençlik her gün sokaklarda kurşunlanmaktadır. Artık öldürülenlerin ve yaralananların hesabı zor tutulmaktadır. Gençlik üzerinde bir yandan başı iktidar ortağı ve şehir eşkıyası komando denilen faşist bozmalarının, bir yandan da bu faşist zorbaların yardımcı oldukları iddia edilen polisin terörü had safhaya varmıştır. Kimin kime yardımcı olduğu birbirine karışmıştır. Kâh biri öbürüne, kâh öbürü diğerine. Ama sonuçta her ikisi birbirine yardımcı olmakta ve gençlik bu terörün baskısı altında, zulmün binbir çeşidini yaşamaktadır. MC iktidarının ortalama her gününe bir yaralı, her haftasına bir cinayet düşmektedir. Bunların katilleri bulunmamaktadır. Halbuki, katiller faşist örgütlerin içlerinde, hatta başlarındadır. Bu faşist cinayet şebekeleri istedikleri gibi at oynatmaktadırlar. Bir bakan açıkca, «bu kavga vatanseverlerle, vatan hainlerinin kavgasıdır» demektedir. Doğrudur. Ve kitleler bu ayırımı miting meydanlarında haykırmışlardır: «İHANET CEPHESİ, HIRSIZLAR ÇETESİ» MC'nin A.B.D. ile imzaladığı kölelik anlaşmaları İHANETLERİN doruk noktasını oluşturmaktadır. Bunlar hep «Milliyetçilik» demogojisi ile maskelenmektedir.

MC'nin bir yıllık iktidar bilançosu anahatlarıyla budur. Hatta bu bilançe eksik kalmaktadır. Ama bu kadarı bile MC'nin ne olduğunu anlamaya yetmektedir. Böylesine bir iktidara karşı ilerici, yurtsever güçleri yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde Sermaye tepeden tırnağa örgütlü güçlerini yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde faşist bozmalar, tüm ezilenler ve özellikle devrimci gençliğimiz üzerine saldırıyor, her gün yeni katliamlar yaptırtıyor.

Bugün sivil aydın gençliğimizin en yoğun olduğu yüksek öğrenim kurumlarında saldırılar odaklanmış, Faşizmin namluları kendilerine yüksek öğrenim kurumlarından burkan arar olmuşlardır. Türkiye yüksek öğrenim gençliği yapısı ve 70 yıllık ilerici geleneği ile Türkiye toprağı üzerinde olan her sosyal gelişimden olağanüstü bir şekilde etkilenmiş, ve devre damgasını vurabilecek bir şekilde sosyal gelişimleri etkilemiştir. Bugün genel olarak sivil aydın gençliğimiz, özel olarak yüksek öğrenim gençliğimiz büyük çapta kendi kurtuluşunu halkının kurtuluşunda yani sosyalizmde bulmuş, peçeyi peçesiz her baskı döneminin karanlıklarında el yordamıyla biraz daha sosyalizme yönelmiştir. MC katiller cephesini korkutan ve her geçen gün daha fazla kan içme arzusunu uyandıran mesele budur.

Gelin görün ki, 1900 lerin ilk on yılında başlayan, gençlik hareketinin, ikinci on yılında sosyalizme karmasından bu yana gençlik, üzerinde oynanan her türlü CIA, MİT, İT oyunları ile bir araya gelememiştir. Devrimci ruhla alev, alev yanan gençliğimize örgütlenme imkanı bir türlü verilmemiş, ne yazık ki kendisi de almaamı bilememiştir. Giriştiği her derlenliş hareketinden Finans Kapitalin bozguncu, bizantizm oyunları ile daha beter parçalanarak çıkmıştır. Gençliğin derlenişi ile ilgili yapılan her çağrı ya susuş kumkumasına uğratılmış, yada görünür görünmez bütün tanrıların oklarıyla yıldırımlanmıştır.

İşte uluslararası çapta olağanüstü bir biçimde en domuzuna örgütlü bir avuç Finans Kapital çetesine sevinçlerinden takla attıran, her halk kesimimiz gibi olağanüstü dağınık bulunan gençliğimizi hergün yeniden kana kana boğan gerçekliğimiz.

Gençliğimizin bu zaafları bugüne kadar Finans Kapital çetesinin sömürü çarklarını her hızlı döndürme isteğinde kullanılmakta, yaratılacak her baskı döneminde gençliğimiz günah keçesine çevrilerek hakkında karşı devrim propagandası yürütülmektedir.

Ancak Türkiye devrimci gençliği bütün bu oyunlara rağmen hızla çizdiği yolda, HALKIN yolunda yürümektedir.

Ankara'da Finans Oligarşisinin uşakları beş vatan gencini, beş devrimci genci daha şehit ettiler. Bundan öncede yüzlerce gencimiz planlıca katledilmişti, bundan sonra da katledileceğe benzer. Bütün bunların altında yatan siyasi gerçeklik nedir, Finans Oligarşisi gençliğin dökülen kanında ne arıyor ne bulacak?

Her geçen gün yükselen sınıf mücadelesi, proletaryanın ve ezilen halkların yok olma aşamasındaki kapitalist dünyaya karşı yüce sosyalizm için verdikleri kararlı dövüş hâkim sınıfları büyük çıkmazlara sokarak, onları ölümleri ile başbaşa bırakıyor. İşte bu ölümden, yokoluştan kendisini korumak için, Devrimci güçleri yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde Sermaye tepeden tırnağa örgütlü güçlerini yok etmeye çalışıyor. Bunun içinde faşist bozmalar, tüm ezilenler ve özellikle devrimci gençliğimiz üzerine saldırıyor, her gün yeni katliamlar yaptırtıyor.

Yerli-Yabancı parababalarının bugünkü siyasî iktidarı, emperyalizm güdümündeki MC cinayetlerine hızla yenilerini ekliyor. Sonra hiç utanmadan «Anarşi» çığlığını basıyor. Böylece hem halkı sindireceklerini, hem de kolayca sıkıyönetimi tezgahlayabileceklerini sanıyorlar. Fakat aldanıyorlar. Yalanları gün gibi a

HALK TEŞKİLATLANMASI VE PİM: 2

PİM G. Başkanı
İMAM BUDAK

Hayat Pahalılığını zamlar barometre hızı ile yükseltirken ücretler ise çok çok gerisinde kalmakta. Geçim sıkıntısı, işsizlik, cinayet, hastalıklarla beraber taksitli intiharlar hızla artmaktadır.

«Son sekiz ayda rakı tüketimi yüzde 30 arttı.» (9-Mart-1974. Yeni-ortam) **Cinayetler ise hergün günlük gazetelerin sayfalarını boydan boya doldurmaktadır. «Vurulan bir kaçakçının üzerinden 5 kilo leblebi çıktı.»** (27-Şubat-1974. Hürriyet)

Bu bir satırlık haberin içinde bile işsizlik ve Pahalılık âfetinin nasıl günlük yaşama kavgasında dahi ciğerlerimize ve kanımıza girdiğinin canlı bir örneğidir.

Böylece görülüyor ki bizde emperyalizm pahalılıktır, bizde emperyalizm işsizliktir. Bizde feodalizm pahalılıktır, bizde feodalizm işsizliktir. Ve bugün memleketi pahalılıktan ve işsizlikten kurtarmak, 1919 yılında Yunanlıların İzmir'e,, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıktığı günlerdeki kadar ulusal, hayati bir seferberlik konusudur. CHP'nin eski lideri İnönü bile, Türkiye'nin şimdiki açmaza getirilip Sivas Kongre'sinde reddedilen Amerikan mandasına, müttefiklik ve üsler biçiminde düşürüldüğünü görmek acısıyla sola dönmüştür. CHP de tefeciliği bir numaralı düşman saymakta ve finans kapitalin pençesinden kurtulma sancısı içersindedir.

İşte Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele (PİM) Derneği, yurdumuzun bu tarihsel döneminde memleketin kurtuluşu için, halkımızı böylece bilinçlendirmek amacıyla kurulmuş, siyasi parti niteliğinde olmayan ve hiç bir siyasî partiye bağlı bulunmayan bir örgüttür.

NEDEN SİYASİ PARTİLER DIŞINDA BÖYLE BİR ÖRGÜT KURULMASI GEREKLİ OLMUŞTUR?

Şüphesiz ülkenin kurtuluşu, ancak ve ancak emekçi halkın siyasi mücadelede zafer kazanıp iktidara geçmesiyle sağlanabilir. Yani asıl olan siyasî parti olarak örgütlenme ve bilinçlenme hiç bir zaman, hiç bir yerde zaferin kazanılmasına tek başına yetmemiştir.

Dünyanın bütün ülkelerinde, siyasî partilerin dışında, emekçi halkı aydınlatma, bilinçlendirme; örgütleme yoluyla yürüdükleri büyük hedefe doğru sevk ve idare edecek, siyasî parti niteliğinde olmayan örgütler de kurula gelmiştir. Böylesi örgütler bulunmadıkça emekçi halkın iktidarı elde etme mücadelesinde başarıya ulaştığı görülmüş şey değildir. Ancak Türkiye'de durum bundan da ayrı olarak bu cins örgütlere öncelikle önem vermemizi gerektirmektedir. Türkiye'de açıklıkla söyliyelim ki, halkımız siyasî eyleme tam bir çıkar ve sınıf bilincine yönelmekten henüz uzaktır. Ve daha önemlisi, halkın gerçek çıkarlarına doğrudan doğruya siyasî parti yolundan göstermek ve onu bilince kavuşturmak yolu binbir güçlükle, engelle doludur. Bu güçlüklerin en önemlisi halkın siyasî eyleme bir sürü önyargı ile sokulması ve onun bu ön yargılarından süresiz kurtulmaması için egemen sınıfların war güçleriyle çaba göstermeleridir. Onun için bizde halkın siyasî partilere karşı tutumu ya kulüpçülük merakı gibi soysuzlaşmış bir tutkuya ya da amacı korkusuyla sinme ezikliğine dönüştürülmüştür. Böyle baskılı bir ortamda sürekli olarak karanlıkta bırakılmış bir halkın, yalnız böylesine kısırlaştırılmış bir halkın, yalnız böylesine kısırlaştırılmış bir partiyi eylemiyle doğru yolu bulma yeteneğine kavuşacağını beklemek hayalcilikten de öteye bir şey olur. İşte bu bakımdan memleketimizin bugünkü aşamasında, siyasî parti niteliğinde olmayan bir örgütle girişilecek eylem, emekçi halkın yanlış ön yargısına ve zararlı çekingenliğine değinmeksizin bilinçlenmesini sağlama bakımından en yararlı yol olarak ortaya çıkmaktadır. Hele bu eylem, Pahalılık ve İşsizlik gibi halkımızın acısını ta ciğerinde duyduğu somut ve apaçık bir şeyse, başarı şansı daha da büyük görünür. Böylece Pahalılık ve İşsizliğin nedenlerinin bilincine varacak olan halk yığınları, yurdumuzun gerçek hastalığını da kavramış ve çektiklerimizin nedeninin de tam bilincine varmış olacaklardır. Önemle belirtelim ve tekrarlıyalım ki, Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği gerçekten ve tam bir içtenlikle siyasî parti niteliğinde olmayan, hiç bir siyasî partiye bağlı bulunmayan ve emperyalizmle feodalizmin sonucu olan Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele amacını güden, herkese, parti farkı gözetmeksizin açık olan bir örgüttür.

Çünkü sun'i olarak bölünmüş ve hatta birbirlerine düşürülmüş fıkara yığınlarımız, milletimizin en büyük çoğunluğu, hangi partiden olursa olsun, ancak böyle bir örgütte, önyargılardan kurtularak, kendi öz çıkarlarının bilincine varabilir, kurtuluşa giden yolu bulabilir.

İşte Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneğinin kuruluş nedenleri ve gerekçesi budur.

Soru 2: Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği'nin çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

Cevap: Derneğimiz 5 Ağustos 1974'de kurulmuştur. Fakat tüzüğümüze İçişleri Bakanlığınca itiraz edilmiş, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, tüzük 2 Nisan 1975'te gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. 27 Temmuz 1975 tarihindeki ilk kongresine kadar 100 üyesi bulunan derneğimiz, sadece Zeytinburnu'nda çalışmalar yapabilmiştir. Yeni yönetimle birlikte hızlı bir çalışma temposuna girmiş bulunan derneğimizin bugün % 70'i işçi olan 1000'i aşkın üyesi bulunmaktadır. İzmir, Ankara, ve Bursa gibi sanayi şehirlerinde şimdilik birer şubemiz bulunmaktadır. İstanbul'da, Zeytinburnu ve Esenlerde şubemiz vardır. Önümüzdeki günlerde Alibeyköy şubemiz kuruluşunu tamamlamış olacaktır. Şubelerimizde haftada bir halkımızı işsizlik-pahalılık konusunda aydınlatıcı seminerler verilmektedir. Genel Merkezimiz ve şubelerimiz çeşitli halk gecelerinin yanı sıra film ve tiyatro gösterileri de düzenlemiştir. Bu arada ilerici, yurtsever, halktan yana kuruluşlarla dayanışmalara da girilmiştir.

Soru 3: 12 Mart faşizm döneminde kapatılan İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği İ.P.S.D. ile PİM arasında ilişki kurabilir miyiz?

Cevap: Evet. Elbette. Bir örgütün var olabilmesi, yaşayabilmesi için onun sosyal bir zorunluluktan doğması gerekir. **Pahalılık ve İşsizlik** toplumumuzun içinde yaşadığı, yandığı, yakıldığı, çözüm aradığı bir olaydır. Bu bakımdan, gerek yola çıkış, gerekse amaca yöneliş bakımından iki örgüt arasında paralellik, birbirini tamamlama söz konusudur. Özellikle 12 Mart faşizminden sonra daha da azgınlaşan işsizlik ve pahalılığın sebebinin halkımızca bilince çıkarılması, neyin ürünü olduğunun kavranması ve emekçi halkın böylesine en geniş yığınları kapsayacak bir teşkilatta bütünleşmesi İ.P.S.D. gibi PİM'e büyük önem kazandırmakta ve önemli görevler, önemli fonksiyonlar yüklemektedir.

Mart sonlarında Uluslararası Para Fonu (yani işverenlere kredi veren memleketlerarası bir kuruluş) Türkiye'ye «istikrar programı» önermiştir. Programda şöyle deniyordu:

1 — «vakit geçirilmeden kur ayarlamaları yapılmalı»

2 — «işçi ücretlerindeki artışlar frenlenmeli ve memur maaşları dondurulmalı»

3 — «destekleme alımlarında ölçülü davranılmalı» (Cumhuriyet, 29 Mart 1976)

«istikrar programı» baştan aşağı çalışan yığınlarını yaşam şartlarını baskı altına almayı öğütlüyor. Önerilenler işçi, memur, küçük üretici için istikrar programı değil, ıstırap programı olabilir.

Bu üç maddelik programda en dişli bölüm işçi ücretlerinin dondurulmasıdır. Paranın değerinin düşürülmesi (kur ayarlaması) muntazam uygulanmaktadır; memurların maaş katsayıları arttırılmamıştır; ve 1976 bütçesinde kamu sektöründe ücretler için tavan belirlenmiş, yani ücretler dondurulmuştur; küçük üreticiden destekleme alımları her zaman köstekleme alımları haline getirilir; ama işçinin toplu sözleşme ve grev hakkına el uzatılması bütün bunlardan zordur. İşte hep bir ağızdan feryat bu en doğal hakka uzanışın hazırlığıdır. Yargıtayın grev oylaması ve referandum ile ilgili işçi aleyhindeki kararları bu konuda atılmış önemli adımlardır.

İşverenler kendi çıkmazlarını işçi taleplerinin iş hayatının tahammülünü aştığın» veya «tahminlerin çok ötesinde kötüye giden işçi-işveren ilişkileri» feryadıyla işçi sınıfına yüklemek gayretindeler. Geçici olarak başarabilirlerde. Ama bu oyun böyle daha ne kadar sürer? Bu geçici başarı kendi yok oluşları pahasına olacaktır.

PİM İZMİR merkez şube kuruluş bildirisi

HALKIMIZA...

1 kilo kuru fasulyenin 12 lira, yarım kilo etin 22 lira, bir ekmeğin 2 lira olduğu memleketimizde sürünen işçimize, köylümüze, memurumuza, bir avuç parababası bolluk içinde yaşarken, sigorta hakkından Sendika hakkından, iş güvenliğinden yoksun yaşayanlara... Kırk milyon insanın yaşadığı ülkemizde bankalarıyla, şirketleriyle, fabrikaları ve topraklarıyla birkaç bin kişi bizi sömürerek bu dünyada cenneti yaşıyorlar. Biz ise; hastamıza ilaç, kucağımızdaki bebemize süt, birak onu ekmeğimize katık bulamıyarak cehennemin en koyusunda yanıyoruz...

Bizler fabrikada sel gibi akın teri Döken, tarlalarda köle gibi çalışan, küçük atelyemizde ürettiğimizi satamayan, hiç bir sendikal hak tanınmadan masa başında küflendirilen insanlar, açlığı ve yoksulluğu ağır bir zincir gibi boynumuzda taşıyoruz.

Yarattığımız ürünlerin yanına fıatlardan yanaşamıyoruz. Yarınımızdan kuşkulu, kula kul olup sürünüyoruz. Taksitle yaşayıp borçlu ölüyoruz.

Pahalılık ve İşsizlikle, İşsizlik ve pahalılığın artmasından tatlı kârlar edinen hazır yiyicilerle mücadele için...

DERNEĞİNİZİ KURDUK...

Kapımız İşsizlik ve pahalılık cehenneminde yanan herkese açıktır.

UYANALIM... UYARALIM... BİRLEŞELİM...

— Kahrolsun insanın insanı sömürdüğü düzen kapitalizm...

— Kahrolsun sömürücüler...

Bunlar yılanlar ve çıyanlardır...

Bunlar aşımıza ekmeğimize göz koyanlardır...

Tanıyın bunları...

PİM

Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği

Adres: Çobançeşme Durağı, Ordu Cad. No. 31 Gültepe/İZMİR

DEMOKRATİK KURULUŞLARIN basına ortak açıklaması

Türkiye emekçi halkının önünde olan BAGIMSIZLIK VE DEMOKRASİ mücadelesi bugün Anti-Emperyalist, Anti-Faşist nitelikteki tüm toplum güçlerinin birliğini zorunlu kılmaktadır.

MİLLİYETCİ CEPHE tarafından ülke topraklarımızın hayasız bir pazarlıkla Emperyalizme satıldığı;

Emperyalizmin çıkarlarına bekçilik eden, bölgede barışı tehlikeye sokan, halkımızı ve kardeş halkları tehdit eden, geniş emekçi yığınlar için felaket demek olan 26 ABD Üssünün faaliyetlerini daha da genişlettiği;

Emperyalizmin yerli işbirlikçilerinin gerici iktidarının gitgide Emperyalizm'le bağımlılığı perçinlemeye çalıştığı, günümüzde; Yurdumuzun bu bağımlılık ilişkilerinden kurtarılması yolunda çaba sarfetmek, başta gelen yurtseverlik görevidir.

Bizler, NATO'nun kuruluş günü olan 5 NİSAN'dan itibaren, NATO'ya, CENTO'ya, İkili Anlaşmalara, ÜSLERE ve Emperyalizmin işbirlikçisi mevcut sermaye iktidarı MC'ye karşı, ortak bir kampanya açmış bulunuyoruz. Bu kampanya ile güçlerimizi birleştirerek BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ mücadelemizi daha güçlü kılacak ve demokrat güçlerin birliği yolunda olumlu bir adım atmış olacağız.

Biraraya gelmiş bulunan biz 11 demokratik kuruluş mücadelemizin ortak hedefleri doğrultusunda birlikte çalışacağımızı halkımıza ilan ediyoruz.

Kampanyamız boyunca dile getirilecek olan geniş emekçi yığınların ortak talepleri şöyle özetlenebilir:

— Emperyalizmin saldırganlık paktları olan NATO ve CENTO'dan Türkiye kayıtsız şartsız ve tamamen çekilmelidir.

— ABD ve diğer Emperyalist devletlerle yapılmış olan gizli-açık tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir.

— Üsler dahil Emperyalizmin tüm askeri varlığı yurdumuzdan sökülüp atılmalıdır.

— AET, RCD, Enerji Ajansı gibi Emperyalizme ekonomik bağımlılığı perçinleyen uluslararası antlaşmalardan çıkılmalıdır.

Ayrıca, kampanya süresince yurt topraklarını, halkımızın ve dünya halklarının ortak düşmanı ABD Emperyalizmine kıralayan, böylelikle halkımız üzerindeki sömürü ve baskısının devamını perçinlemeye çalışan MC protesto edilecektir. Yine yurt topraklarını emperyalizme peşkeş çeken böylesi girişimler ve egemen güçlerin iktidarlarının Emperyalizmle işbirliğini somut olarak gösteren benzeri onur kırıcı pazarlıklar, kampanya boyunca halka teşhir edilecektir.

Yurdun dört bucağındaki tüm ilericileri, demokratları, yurtseverleri açtığımız Anti-Emperyalist, Anti-Faşist kampanyaya aktif şekilde katılmaya ve aynı doğrultuda kampanyalar açmaya çağırıyoruz.

TÖB-DER, TÜM-DER, TÜS-DER, TÜM-AS, İYÖKD, AKÜD, HDGD, PİM, İGD, GSB, TÜM DOKUMA-İŞ.

11 Mühendis ve Mimar Odaları İst. Şube ve Temsilcilikleri de gözlemci olarak katılmışlardır.

soframıza uzanan eller kırılacaktır

Son günlerde işverenler ağız birliği halinde «ücret artışları kontrol altına alınmalıdır.» feryadını koparıyorlar. Bu, her işverenin tatlı hayalidir. Her bunalımlı dönemde eller ilk defa işçi sınıfının mücadelesine uzanır. Siyasi, sendikal mücadele olanakları kısıtlanır, hatta toptan kaldırılır. Son günlerdeki, bu, hergün birbirini izleyen feryatların sebeplerine gelmeden önce söylenenlere bakalım.

Meseleyi Tersine Koyuş

İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Kurulunda Sakıp Sabancı: «Gelişmiş ülkelerin hemen hemen hepsinde çok hızlı olan ücret artışları 1974'ün sonbaharından bu yana iktisadi faaliyetlerin gerilemesi, işsiz sayısının devamlı artması ve bilhassa iş saatlerinin kısıtlanması nedeniyle net olarak frenlenmiştir,» diyor.

Sabancı gelişmiş ülkeleri bize örnekliyor. Evet, iktisadi faaliyetlerin gerilemesi (yani başlıca üretim hacminin daralması), peşinden işsizliği ve iş saatlırının kısıtlanmasını, yani ücret düşüklüğünü getirir. Gelişmiş ülkelerde ücretler, üretim hacmi daralınca — «net olarak frenlenmiş.» Bu söylenenlerle ne anlatılmak isteniyor? Heralde ücret artışlarını durdurmak için üretim hacmini daraltmayı önermiyor Sabancı. O zaman geriye «çok hızlı ücret artışlarının üretim hacmini gerilettiğin tezi kalır. Bu da meseleyi tersine koyuştur. Ücret artışları fiyat artışlarının sebebi değil, ama sonucudur.

Devam ediyor Sakıp Sabancı: «Ülke ekonomisinin en önemli sorunu, tahminlerin çok ötesinde kötüye giden işçi-işveren ilişkilerinin düzeltilmesi ve iş barışının, çalışma barışının sağlanmasıdır.» (Cumhuriyet, 3.4.1976)

Hemen belirtelim: «Tahminlerin çok ötesinde kötüye giden» işçi-işveren ilişkileri bir yana, içinde bulunduğumuz, kavrulduğumuz çarpık, asalaklaşmış kapitalist düzendir. Patron, her canı yanışında çalışanları, kötü gidişin sebebi olarak ilan eder. «İş huzurunuz» bozmakla suçlar. Kendi acizinin belirtilerildir bunlar. Ve kendi sonunu görür işçi sınıfında. Feryadı bundandır. Ölümünü hisseder. Hissedipde bağırmamak elde mi?

Demek ki «ülke ekonomisinin en önemli sorunu» Ağır BÜYÖK SANAYİl değil de «tahminlerin çok ötesinde kötüye giden» işçi-işveren ilişkileriymiş. İnanmak çok güç!

Diğer taraftan Türk Sanayi ve İş Adamları Derneği Başkanı Feyyaz Berker de içini döküyor: «Ücretler ve yan ödemeler ölçüsüz artmakta, üretimde ise tersine verimlilik sürratle düşmekte ve fiyat artışları önüne geçilmez bir zorunluluk olmaktadır. Produktivite (verimlilik) artışının çok üzerinde ücret taleplerini kabul ederek tehlikeli örnekleri başlatan ve işçi sendikaları kadar suçlu sayıdığımız işverenlerimiz vardır.» (Cumhuriyet, 3.4.1976)

Feyyaz Berker üretimde verimliliğin süratle düşmesine (yani ekonominin kötüye gitmesine) sebep olarak işçi sınıfını, çalışan yığınları gösteriyor. Ve bununla da kalmayarak «yüksek ücret taleplerini kabul eden» işverenleri de kötü örnek olduklarından en az işçi sendikaları kadar suçlu ilan ediyor.

Kendi ağızları ile, kendi çürümüşlüklerini ne güzel de anlatıyorlar.

Bir diğer işverende «işçi taleplerinin iş hayatının tahammülünü aştığın» ihtar ediyor. (Cumhuriyet, 3. Nisan 1976)

«İstikrar Programı»

Bütün bu birbirini izleyen şikayetler tesadüf değildir. Bizim ekonomimiz bizden daha iyi izleyen Uluslararası Finans-Kapitalin uyarıları bu feryatlara etkendir.

PAHALILIK, İSSİZLİK ve SENDİKALAR

Sendikal mücadelenin bir yanıda İşsizlik ve Pahalılıkla mücadeledir. Hangi cehennemde nasıl kavrulduğumuza bir bakınca sendikal mücadelenin önemi bir kat daha iyi kavranır.

Bugün Türkiye'de işsizlik, pahalılık burjuva politikacıları tarafından bile saklanamaz duruma gelmiştir. Sermaye düzeninin sözcüleri bile bugün Türkiye'de 3,5 milyon kişinin' AÇIK İŞSİZ durumunda olduğunu, 9 milyon da GİZLİ İŞSİZ bulunduğunu saklıyamamaktadır.

Pahalılığa gelince, o hiç bir açıklamaya yer bırakmayacak şekilde kendisini her gün, her saat hissettirmekte.

1963'den 1973'e kadar 10 yılda Türkiye'de % 240 fiyat artışı olmuştur. Yani fiyatlar 2,5 misli artmıştır. Bu hayat pahalılığının çalışan yığınların hayatına nasıl yansıdığını görelim. En acil ihtiyaçlarımız yemek, barınmak, ısınmak olduğuna göre bunlara bir göz atalım :

— 1965'de bir günlük işçi ücreti ile 2,5 kilogram et alabilirken 1976'da bu miktar 1 kilograma inmiştir. Demek ki beslenmemiz 10 yılda yarıdan fazla kötüleşmiş.

— Yine 1965'de 1 aylık ev kirası için bir işçinin çalışması gereken gün 7,5 iken bu 1973'de 12,2 güne çıkmıştır. Öyleyse barınabilmek için 1965'de çalıştığımızın iki katına yakın çalışmak gerekiüor.

— Isınmaya gelince, 1 ton kömür alabilmek için bir işçi 1965'de 8 gün çalışması gerekirken 1973'de 11,2 gün çalışması gerekmektedir.

İşte işsizliğinde pahalılığında bu denli ağır olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Çalışan yığınlar bu ağır ekonomik baskıya karşı elbetteki kayıtsız sömürüsünün azaltılması yolundaki kalmıyorlar. İşte işçilerin ekonomik mücadelede sendikalarını önemi burada ortaya çıkar.

İşçi sınıfının sendikalar vasıtasıyla verdiği ekonomik mücadele İŞGÜNÜNÜN KISALTILMASINI - ÜCRETLERİN ARTTIRILMASINI, ÇEŞİTLİ SOSYAL HAKLAR kazanılmasını hedefler. Bu bakımdan sendikacılığın işsizlik pahalılıkla çok yakın ilgisi vardır. Hatta denilebilir ki sendikalar işsizlik ve pahalılıkla mücadelede en önemli örgütlerdir. Türkiye'de İŞSİZLİK meselesi ve onun doğurduğu sonuçlarla sendikaların mücadelesi şu hedeflere ulaşılmasını amaçlar:

— İşsizlik sigortasının gerçekleştirilmesi ve tüm çalışanlar için geçerli olması,

— İş garantisinin sanlanması,

— İş kanununun ve ötéki sendikal mevzuatın demokratikleştirilmesi,

— Lokavtın yasaklanması,

PAHALILIKLA mkcadelede sendikaların rolüne gelince bu rol son derece belirgindir.

— İş süresinin ücretler düşmeden kısaltılması,

— İşçinin refahını arttıracak çeşitli sosyal hakların sağlanması,

— Artan fiyatların baskısını hafiftletmek için ücretlerin arttırılması,

— Ekonomik mücadeleyi güçlendirecek demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması.

Bütün bunlar görüldüğü gibi pahalılık belasının ortadan kaldırılması değilse de azaltılması, hafiftletilmesi doğrultusunda hedeflerdir.

Elbette ki sendikalar vasıtasıyla yürütülen ekonomik demokratik mücadele ile ne işsizlik, ne de pahalılık tamamen ortadan kaldırılır. Ama sendikalar kapitalizmin bu belasının hafiftletilmesine, işsizliğin ve pahalılığın işçi ve emekçiler üzerindeki baskımın azaltılmasında önemli rol oynarlar.

Bizde grev hakkı 1963'de alınabilmiştir. Ve bu tarihten sonra işçi sınıfının mücadelesinde sendikaların rolü birden artmış ve işçi lehine gelişmeler olmuştur. 12 Mart Sıkıyönetimiyle baltalanan bu gelişmeden örnekler vermezsek konu eksik kalır.

1963'den sonra Gerçek İşçi Ücretlerindeki gelişmeye bakalım:

Yıllar	Gerçek Ücret
1963	17,91
1968	22,59
1970	24,65
1971	23,43
1972	23,09 S.Yönetim yılları
1973	25,04
1974	23,23
1975	24,56

Görüldüğü gibi gerçek işçi ücretlerinde 1963-1970 arasında bir artış görülmektedir. Bu —bazı sınırlarla da olsa— grev hakkının kullanılmasından dır. 1971 le gelen sıkıyönetim yıllarında ise ücretlerde düşme görülmektedir. Oysa ayını sıkıyönetim yıllarında % 117 fiyat artışı olmuştur.

Greve katılan işçi sayısındaki gelişmeye bakarsak aynı durumu görürüz:

Yıllar	Greve katılan işçi sayısı
1969	20.155
1970	21.150
1971	10.916
1972	14.878 S. Yön. Yılları
1973	12.256
1974	36.620

Sıkıyönetimle birlikte işçi sınıfının mücadele hacmi yarıya düşürülmüştür. Ve sıkıyönetimin kalkması ile beraber grevci işçi sayısı üç misli artış göstermiştir.

İşte bunun içindir ki işverenler, arabaraba, tüccarlar 12 Mart faşizminden çok memnun kalmışlardır. 12 Mart faşizmi memurların sendikalaşma haklarını ellerinden almış, grev yasakları ile işçi sendikalarını ekonomik mücadeleyi yürütemez hale getirmiş, işçi ve emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini yok ederek onları mutlak anlamda yoksullaştırmıştır.

Bütün bunlardan çıkarılacak sonuçlar nelerdir?

— Sendikalar, pahalılığın yok edilmesinde değil, fakat hafifletilmesinde son derece önemli görevler göreı işçi sınıfı kitlesinin ekonomik mücadele teş kilatlarıdır.

— 1963'den sonraki grevli sendikal mücadele işçi sınıfının pahalılığa ve yoksulluğa karşı nasıl mücadele ettiğini göstermiştir.

— Sendikal mücadelenin yasaklandığı yıllar pahalılığında azgınlaştığı yıllar olmuştur. Faşizm, grevli sendikal mücadeleyi yasaklamış, pahalılığı daha da serbest bırakmıştır.

— Sendikaların yürüttüğü mücadele, genel olarak pahalılığı hafifletebilir; özel olarak bazı işyerlerinde bazı işçilerin işsizliğe mahkum edilmelerini önleyebilir; yine sendikalar işsizliğin hafiftelitmesine karşı işsizlik sigortası vb. gibi sloganlarla genel bir demokratik mücadele verebilir. Ama işsizlik ve pahalılığın tam olarak ortadan kaldırılması sendikal mücadele ile sağlanamaz; çünkü:

— İşsizlik de pahalılık da kapitalist sistemin, sermaye düzeninin tedavi edilemez hastalıklarındandır. Bu hastalıkların verdiği acılar belki hafiftelebilir; ama hastalık, sermaye düzeni değiştirilmeden ortadan kaldırılamaz.

— İşsizliğinde pahalılığında ortadan kaldırılması ancak tüm üretim araçlarının, fabrikaların, makinaların, binaların vb. hepsinin topluma mal edilmesi, üretimin toplumun ihtiyaçlarına göre planlanması ile mümkündür.

— Ancak sosyalizm, işsizliği ve pahalılığı kesin olarak ortadan kaldırır. Ancak sosyalist bir düzende işsizlik diye, pahalılık diye bir mesele yoktur.

ELEŞTİRİ SOHBET

Gazetemizin ilk sayısına gelen eleştiriler olumlu ve yapıcı nitelikteydi. Herşeyden önce bu eleştirileri yapan okuyucularımıza teşekkür ederiz. Eleştiri ve özeleştiri mekanizmasını bundan böyle de elbirliğiyle canlı tutabilirsek daha ileri adımları hep beraber atabiliriz.

Eleştirilerin yoğunlaştığı nokta bilimsel bazı kavramların açıklama yapılmadan verilmiş olması idi. Bu sayıda 1971 öncesi Sosyalist gazetesinde yayınlanan ve en çok açıklanması istenen FİNANS-KAPİTAL üzerine bir yazıyı sütunlarımıza alıyoruz. Eleştirilerin sürekli olması umuduyla en içten devrimci selamlar.

UYANIŞ

FİNANS — KAPİTAL NEDİR?

Gazetemizde Finans-Kapital sözü en sık geçen bir frenkcedir. Türkçesi «Malisermaye» diye çevrilse, daha anlaşılır olamaz. Kapital, bildiğimiz sermayedir. Finans: maliye, büyük şirket ve bankalar işidir. Ancak, tarih içinde sermayenin geçirdiği değişiklikler gözönüne getirilmedikce, Finans-Kapital sözünün anlamı ve önemi kavranamaz.

Medeniyetten önce, insan toplumu SOSYALİST idi. O ilkel Sosyalizmde, ne sınıf, ne Sermayeci vardı. Her şey toplumun ortak malıydı. Medeniyet Özel Sermaye ile doğdu. Onun için bugün hâlâ Özel Sermaye vurgun yapmazsa Medeniyet ölür, sananlarımız çoktur. Oysa Medeniyet gibi, Sermaye de ezeli, değişmez şey değildir.

İlk özel sermayeci tip Sümerlerde «TAMKARA» adını alanlardır. Bunlar Toplum varından aşırdıkları değerle Antika sermaye diyeceğimiz gücü edindi. Batıda, Kapitalizm doğmadan önceye dek dünyayı allak bulak eden Antika sermayeye, Ön sermaye «PREKAPİTAL» denir. Ön sermaye iki başlıdır.

a) Tefeci sermaye: Para alış-verişi yapıp Faiz alır.

b) Bezirgan Sermaye: Mal alış-verişi yapıp kâr eder.

Marks'ın «ikiz kardeş» dediği Tefeci-Bezirgan sermayenin, Modern sermayeye zıt olan yanı: Üretime karışmaması ile özetlenir. Antika toplumda üretimi ya hür küçük üretmenler (Esnaf, köylü) yapar, yahut büyük toprak beylerinin geniş çiftliklerinde köleler yapar. Esnaf ve köylünün küçük üretiminde, yahut efendi ve beylerin büyük üretimden çıkardıkları malları pazara çıkarıp kâr sağlayan bezirgan sermayedir. Küçük üretmenleri (Esnaf, Köylüleri) ve Beyefendileri ağır şartlarla haraca bağlayıp faiz sağlayan tefeci sermayedir. Bu sıfatla, Tefeci-Bezirgan sermaye, üretim ve toplum düşmanı olarak dinlerce lânetlenmiştir.

Batı Kapitalizmi O Antika Önsermayeyi kazıyıp atarak Modern sermayeyi üstün getirdi. Modern sermayenin Antika sermayeden baş farkı: doğrudan doğruya üretimle uğraşmasıdır. Kapitalizmde üretim temelini eline geçiren Sermaye, Tarihsel gelişimi yüzünden birbirine zıt iki basamak gösterdi:

a) Serbest Rekabetci Sermaye: 19'uncu yüzyıla değin özel sermaye, girişkin ve yaratıcı kişi olan Modern kapitalistler elinde işledi. Muazzam Batı medeniyetini kurdu... Kendi «MEZAR KAZICISI» olacak muazzam İşçi Sınıfı ordularını yetiştirdi. İnsanlık, Kapitalizmin Serbest (Hürriyet) çağına çok şey borçludur.

b) Tekelci Finans-Kapital: 19'uncu yüzyıl ortalarından beri temellerini atıp 20'nci yüzyıla girer girmez kayıtsız insan oğlunun her şeyine egemen olan sermayedir. **Serbest Rekabet çağında egemenlik bütün olarak SERMAYECİ (kapitalis) SINIFININ elinde idi. Finans-Kapital çağında, kapitalist sınıfının dahi çoğunluğu aşağı safa itilir. Gerek (sanayici, tüccar, banker) KAPİTALİST'lerin, gerek (Büyük emlâk sahibi, Toprak beyi ağa mütagallibe, eşrafı) RANTİYE'lerin (İRAT yiyicilerinin) içinden en kalınları, en soyguncu, vurgunculları bir kaç büyük ŞİRKET-BANKA kubbesi altında buluşup kaynaşırlar... Sanayii, ziraati, alış-verişi, siyaseti, bilimi, felsefeyi, ahlâkı, dini, her şeyi TEKELCİ SERMAYE'lerinin zokası altına sokarlar. İşte buna FİNANS-KAPİTAL denir.**

EĞİTİM NOTLARI

ÜRETİM NEDİR

Üretim deyince ilk akla gelen şey insanın yaşaması için gerekli maddeleri elde etmesi oluyor. Ancak «madde elde etmek» deyince, bugünkü toplumumuzda insanı çok şaşırtıcı karışık olaylara alışmışızdır.

Köy ağası da: konağında oturmuştur, adamlarıyla «bey gibi yaşamak için» ortalıkta kaplıyabildiği toprakları benimsemiştir. O toprakta çalışmadıkça yaşıyamayacak durumda bırakılmış insanlar: Marabalar, Ortakçılar, Yanaşmalar, Ameleler ve ilh. uğraşırlar. Bu uğraşmalarla yarattıan maddelerden Ağa pazar kanunlarına göre insafına kalmış bir bölük «maddeyi elde eder». Ağa'nın böyle madde elde etmesi üretim yapması mıdır? Hayır.

Bezirgân ve tefeci hacıağa ile eşraf ta başka türlü davranmazlar. Ellerine üç beş kuruş para sermayesi geçirmişlerdir. Bu para ile köylüleri, esnafları ve benzeri sıkışık insanları haraca bağlarlar. Kendi geçimleri için, çoluk çocuklarının bugün ve yarın rahat etmesi için, öbür dünyaya dek nimetler sağlamak için «madde elde etmek» zorundadırlar. Bunların madde elde edişleri üretim yapmaları mıdır? Gene hayır.

Köy ağasının yâptığı madde elde ediş te, tefeci-bezirgân hacıağa ve eşrafın yaptığı madde elde ediş te «ÜRETİM» yapmak değildir. Hattâ ağalık ve tefeci-bezirgânlık üretimle doğrudan doğruya hiç ilgilenmeyi sevmezler. Onların yerine üretimde ortakçılar, yanaşmalar, köylüler ve esnaflar çalışırlar. Ortakçı, yanaşma, köylü ve esnaf: nasıl isterse öyle çalışsın, «ne işi varsa görsün» yeter ki ağaya ve tefeci-bezirgâna şu kadar süre için kullandığı toprak veya para (sermaye) karşılığı şu kadar iradı, faizi ve kârı sağlayıp getirsin. Ondan ötesini ve ondan berisini ne ağa, ne tefeci ve ne de bezirgân aramaz.

AĞANIN ARADIĞI: mülk edindiği geniş topraklar üzerinde yapılacak üretimin (madde yaratmanın) biçimi veya yordamı veya verimi falan değildir. O ağa, toprakta çalışmasına MÜSAADE ettiği yarıcının, yanaşmanın; belli bir süre sonra ağasına sağlayacağı İRAT (rant) tutarına bakar.

TEFECİNİN ARADIĞI: ödünç verdiği paranın nerede, nasıl kullanılacağı, yahut bir üretime yâni madde yaratmaya yarayıp yaramayacağı değildir. O tefeci, ödünç para olarak kullanılmak üzere sermayesini kiraya vermiştir. Köylünün, esnafın, aydının, hatta kapitalistin belli bir süre sonunda tefeciye sağlayacağı FAİZ (tefe, riba) tutarına bakar.

BEZİRGÂNIN ARADIĞI: satmak üzere parasıyla veya para vaadiyle satın aldığı maddeleri, karşılığı ödenmek üzere sattığı köylüden, esnaftan, aydından, hattâ kapitalistten belli bir süre sonunda sağlayacağı KÂR tutarıdır. Bezirgân sattığı malın mirasyedice harcanmasından memnun olur, hatırı kalmaz. Yâni, bezirgân sattığı malın üretici biçimde, üretim uğrunda kullanılmasına aldırmaz. Bezirgânın mallarını alan kişi ne dilerse yapsın. Yeter ki, malların karşılığını öderken: bezirgânın o maddeleri satmaldığı paradan çok fazlasını bezirgâna ödesin.

Bütün bu sebeplerle ağanın, tefecinin, bezirgânın yaptığı sözümona madde elde ediş: ÜRETİM değildir. Belki üretimin sonunda elde